

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ

EDEBİYAT FAKÜLTESİ

COĞRAFYA BÖLÜMÜ

TOPLUMSAL DUYARLILIK VE KATKI PROJESİ

65 YAŞ ÜSTÜNE ÇEVRE FARKINDALIĞI OLUŞTURMAK

PROJE EKİBİ:

Fatih DEMİRHAN 20223312034

Halime ŞEN 20223312025

Kevser EROL 20223312016

Ceren ÇİÇEK 20223312046

Proje Numarası: AÜ-EF-CB-2025P9 PROJE

DANIŞMANI:

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Tahsin ŞAHİN

İÇİNDEKİLER

1.BÖLÜM

Giriş

1.1 Projenin Konusu

1.2 Projenin Problemleri

1.3 Projenin Amaç ve Hedefleri

1.4 Literatür Taraması

2.BÖLÜM

2.1 Projenin Verileri 1Görüşme

Verileri

2-Gözlem Verileri

3-Etkinlik Sonrası Geri Bildirimler

2.2 Projenin Yöntemi

1-Araştırma Modeli

2- Veri Toplama Teknikleri

3-Uygulama Süreci

4-İş Birlikleri

2.3 Zaman Yönetimi

3.BÖLÜM

3.1 Bulgular

3.2 Faaliyetler

4.BÖLÜM

Sonuç

Haber sayfası

Kaynakça

PROJENİN TANIMI

Toplumsal Destek Projesi, belirli bir toplumsal soruna çözüm üretmek amacıyla planlanan ve uygulanan sosyal sorumluluk çalışmalarıdır. Bu projede yaşlı bireylerin sosyal hayata katılımını artırmak, yalnızlık duygusunu azaltmak ve geri dönüşüm farkındalığı oluşturmak hedeflenmiştir. Süreç; Muratpaşa belediyesi yaşlı evine ziyaret antik kent gezisi projesini sunuş, gidilecek antik kenti yaşlılara uygun buluş gün belirtmek ve geziyi gerçekleştirmek.

1.Bölüm

1.GİRİŞ

1.1 PROJENİN KONUSU

Toplumsal Destek Projesi dersi kapsamında, grubumuzla birlikte toplumsal bir sorun olan yaşlılık üzerine bir çalışma gerçekleştirdik. Hazırladığımız projede, yaşlı bireylerin sosyalleşme ihtiyaçlarını ve toplumla kaynaşmalarını amaçladık. Bu doğrultuda, Muratpaşa Belediyesi'ne bağlı yaşlı evine ziyaretler düzenleyerek hem yetkililerle hem de yaşlı bireylerle birebir görüşmeler gerçekleştirdik. Görüşmelerden elde ettiğimiz geri bildirimler doğrultusunda, sosyal etkileşimi destekleyici bir etkinlik olarak antik kent gezisi planladık. Yaşlı bireylerin sağlık durumları ve ulaşım konforu göz önünde bulundurularak, gezinin gerçekleştirileceği yer olarak Lyrboton Kome Antik Kenti belirlendi. Etkinliğin organizasyonu için Muratpaşa Belediyesi ile 18 Nisan tarihi için iş birliğine vardık ve gerekli planlamaları tamamladık.

1.2 PROJENİN PROBLEMİ

Günümüzde yaşlı bireylerin toplumsal yaşamdan izole hale gelmeleri, onların fiziksel, ruhsal ve sosyal sağlığını olumsuz etkilemektedir. Aile yapısındaki dönüşümler, kentleşmenin artışı, dijitalleşmeyle birlikte sosyal ilişkilerin yüzeyselleşmesi ve bireyselleşmenin yaygınlaşması gibi etkenler, yaşlı bireylerin yalnızlık hissini artırmakta ve onları toplumdan koparmaktadır. Bu durum, sadece bireysel bir sorun değil, aynı zamanda toplumsal bir sorumluluk alanıdır. Sosyal etkileşim eksikliği; yaşlı bireylerde depresyon, içe kapanma, bilişsel gerileme ve yaşam memnuniyetinin azalması gibi sorunlara neden olabilmektedir. Özellikle yaşlıların sosyal hayata katılımlarının düşük olması, toplumla bağlarının zayıflamasına, kendilerini dışlanmış hissetmelerine ve üretkenliklerinin azaldığı düşüncesine kapılmalarına yol açmaktadır ve ayrıca doğaya yapılan her kötülük insanlığa yapılan bir kötülüktür atık problemi ciddi bir problemdir projemizde buna da dikkat çekmek istedik. Projemiz bu problemleri çözmek adına yaşlı bireylerin sosyal etkileşimlerini güçlendirmeyi, onları toplumla yeniden buluşturmayı, çevre bilinci kazandırarak katılımcı bireyler olarak hissetmelerine katkı sağlamayı hedeflemektedir.

1.3 PROJENİN AMAÇ VE HEDEFLERİ

Bu projenin temel amacı, yaşlı bireylerin sosyal etkileşimlerini artırmak, topluma aktif katılımlarını teşvik etmek ve yaşam kalitelerini yükseltmektir. Proje, yaşlılık döneminde sıkça karşılaşılan yalnızlık, dışlanma ve toplumsal görünmezlik gibi sorunlara karşı çözüm üretmeyi,

yaşlı bireylerin sosyal yaşamla olan bağlarını güçlendirmeyi ve onları topluma yeniden kazandırmayı hedeflemektedir. Aynı zamanda, çevre duyarlılığı ve geri dönüşüm bilinci gibi toplumsal değerlerin yaşlı bireylerle paylaşılması da projenin önemli alt amaçlarından biridir.

Projenin Hedefleri:

1. Yaşlı bireylerin sosyalleşme ihtiyacına yönelik nitelikli bir etkinlik düzenlemek. Antik kent gezisi ve piknik gibi hem zihinsel hem fiziksel açıdan uygun bir sosyal ortam sağlamak.
2. Yaşlı bireylerin toplumsal hayata aktif katılımını teşvik etmek. Onları izleyici değil, katılımcı bireyler olarak sürece dahil etmek.
3. Yaşlı bireylerin kültürel ve tarihi mirasla etkileşimini artırmak. Bir arkeolog eşliğinde antik kent gezisiyle tarihsel bilince katkı sağlamak.
4. Yaşlı bireylerde çevre farkındalığı ve geri dönüşüm bilincini geliştirmek. Plastik şişelerden kuş yemliği yapımıyla çevresel katkı sağlamak.
5. Yerel yönetimle iş birliği içinde toplumsal dayanışma örneği sunmak. Muratpaşa Belediyesi ile koordineli bir sosyal sorumluluk etkinliği yürütmek.

1.4 LİTERATÜR TARAMASI

Bu toplumsal sorunlar hakkında bir sürü çalışma, proje gerçekleştirilmiştir ve hala bizimki de dahil gerçekleştiriliyor ve gerçekleştirilecektir. Yaşlılık, bireylerin sosyal, fiziksel ve psikolojik açıdan çeşitli dönüşümler yaşadığı bir dönem olarak tanımlanır (Tufan, 2007). Bu süreçte yaşlı bireylerin en çok karşılaştıkları sorunlardan biri, sosyal izolasyon ve yalnızlıktır. Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK, 2022) verilerine göre, yaşlı nüfusun giderek artması, bu gruba yönelik sosyal politikaların önemini artırmaktadır. Sosyal etkileşimin azalması, yaşlı bireylerde depresyon, düşük yaşam doyumu ve bilişsel gerileme gibi sonuçlara yol açabilmektedir (Baltaş & Baltaş, 2013). Sosyalleşme, yaşlı bireylerin zihinsel sağlıklarını korumalarında önemli bir rol oynamaktadır. Özellikle kültürel ve sanatsal etkinliklerin yaşlıların hayata bağlılık duygusunu artırdığı araştırmalarla ortaya konmuştur (Akin, 2015). Bu kapsamda gerçekleştirilen kültürel geziler, yaşlı bireylerin yaşam kalitesini artırmanın yanı sıra, toplumla yeniden bütünleşmelerine de olanak tanımaktadır. Öte yandan, yaşlı bireylerin çevre bilinci ve sürdürülebilirlik faaliyetlerine dâhil edilmesi, onların topluma olan katkılarını yeniden görünür kılmaktadır. Geri dönüşüm faaliyetlerinin her yaş grubuna hitap etmesi ve yaşlı bireylerde çevresel farkındalık oluşturmaları, hem bireysel sorumluluk duygusunu geliştirmekte hem de sosyal aidiyeti desteklemektedir (Kahraman, 2018). Yerel yönetimlerin yaşlı bireyler için düzenlediği sosyal projeler ise bu sürecin en önemli destek mekanizmalarındandır. Belediyeler tarafından düzenlenen kültürel etkinliklerin, yaşlı bireylerin hem fiziksel aktivite düzeylerini artırdığı hem de sosyal ilişkilerini güçlendirdiği literatürde sıkça vurgulanmaktadır (Yıldız & Gürsoy, 2020). Bu bağlamda, gerçekleştirilen bu proje; yaşlı bireylerin sosyal etkileşimini artırma, kültürel mirasa erişimlerini sağlama ve çevreye duyarlılık geliştirme açısından literatürdeki yaklaşımlarla örtüşen çok boyutlu bir sosyal destek modeli sunmaktadır.

2.Bölüm

2.1 PROJENİN VERİLERİ

1.Görüşme Verileri:

Muratpaşa Belediyesi Yaşlı Evi'nde kalan bireylerle yapılan yüz yüze görüşmeler sonucu elde edilen veriler, projenin temelini oluşturmuştur.Yaşlı bireylerin sosyalleşme arzuları, geçmiş deneyimleri, etkinlik beklentileri ve günlük yaşamda karşılaştıkları yalnızlık/sosyal izolasyon sorunları üzerine nitel veri toplanmıştır.Aynı zamanda, yaşlı bireylerin katılım göstermekten hoşlanacakları etkinlik türleri (gezi, doğa, kültür vs.) hakkında geri bildirim alınmıştır.

2.Gözlem Verileri:

Etkinlik sürecinde yapılan katılımcı gözlemler, yaşlı bireylerin etkinlik esnasındaki ruh hâli, etkileşim düzeyi ve memnuniyetlerine ilişkin gözlemsel veriler sunmuştur.

Antik kent gezisi ve piknik sırasında katılımcıların sosyal uyumu, fiziksel rahatlığı, çevreyle etkileşimi ve çevresel farkındalık düzeyi gözlemlenmiştir.

3.Etkinlik Sonrası Geri Bildirimler:

Gezinin sonunda yaşlı bireylerden alınan sözlü geri bildirimler, projenin sosyal etkisini değerlendirmek için veri olarak kullanılmıştır.Katılımcıların “en çok neyi beğendikleri”, “kendilerini nasıl hissettikleri” ve “böyle bir etkinliğin tekrar edilmesini isteyip istemedikleri” gibi sorulara verdikleri yanıtlar kayıt altına alınmıştır.

2.2 PROJENİN YÖNTEMİ

Bu proje, nitel araştırma yöntemi esas alınarak yürütülmüş, yaşlı bireylerin sosyal ihtiyaçlarını anlamak ve bu ihtiyaçlara uygun sosyal destek modeli geliştirmek amacıyla planlanmıştır. Uygulama sürecinde katılımcı gözlem, yüz yüze görüşme, uygulamalı etkinlik tasarımı ve ortak iş birliği modeli kullanılmıştır.

1.Araştırma Modeli:

Nitel araştırma yöntemi tercih edilmiştir. Bu yöntem, yaşlı bireylerin sosyal ihtiyaçlarının birebir etkileşimle daha doğru anlaşılmasına olanak sağlamıştır.

2.Veritoplama Teknikleri:

Yüz yüze görüşmeler: Muratpaşa Belediyesi Yaşlı Evi'nde kalan bireylerle birebir görüşmeler gerçekleştirilmiş, onların sosyal izolasyon düzeyleri ve sosyalleşme talepleri hakkında bilgi edinilmiştir.

Gözlem: Etkinlik günü boyunca katılımcıların davranışları, ruh hâlleri ve etkileşim düzeyleri gözlemlenmiştir.

Geri bildirim toplama: Etkinlik sonrası bireylerden sözlü geri bildirim alınarak etkinliğin etkisi değerlendirildi.

3. Uygulama Süreci

Geri bildirimler doğrultusunda, yaşlı bireylerin ilgisini çekecek ve fiziksel koşullarına uygun bir sosyal etkinlik olarak antik kent gezisi tasarlandı.

Lyrboton Kome Antik Kenti, yaşlı bireylerin ulaşım ve sağlık durumları dikkate alınarak seçildi.Etkinlik, bir arkeolog rehberliğinde gerçekleştirildi, ardından yaşlı bireylerin sosyal uyumunu artıracak bir piknik organizasyonu yapıldı.Son olarak, geri dönüşüm farkındalığı oluşturmak amacıyla plastik şişelerden kuş yemliği yapımı gösterildi ve çevre temizliği konusunda bilinçlendirme yapıldı.

4.İş Birlikleri

Etkinlik, Muratpaşa Belediyesi ile iş birliği içinde planlanmış, ulaşım,organizasyon ve rehberlik hizmetleri belediye desteğiyle sağlanmıştır.

2.3 ZAMAN YÖNETİMİ

1.Projenin Hazırlık ve Planlanma Süreci

26 Şubat tarihinde grubumuzu oluşturduk ve yaşlılık ile çevre bilinci hakkında bir proje yapmaya karar verdik projemizin konusu bu süreçte oluştu, görev dağılımları yapıldı.

2.Görüşmeler ve İhtiyaç Analizi

1 Mart tarihinde projemize yardımcı olabilecek belediye yaşlı evi müdüriyetiyle görüşmeler araştırmalar başlatıldı.

3 Martta Muratpaşa Belediyesi Soğuksu Yaşlıevine ilk ziyaret gerçekleştirildi.

3.Projenin Tarihinin ve Lokasyonunun Belirlenmesi

6 Nisan da yaşlıların sağlık durumlarını da göz önünde tutarak Lyrboton Kome antik kentine 18 Nisan da gidilmesinin uygun olacağını belirttik çünkü Antalya ilimizin iklimini göz önünde tutunca havaların aşırı ısındığı ileri tarihler yaşlılar için uygun olmayacaktı.

4.Organizasyon ve Koordinasyon

8 Nisan da arkeolog arayışımıza başladık ve geri dönüşüm projemiz için çeşitli araştırmalara başladık.

5.Uygulama Süreci

18 Nisan da 65 yaş üstü bireylerle birlikte Lyrboton Kome Antik Kenti gezimizin başlaması için antik kente doğru yola çıktık. İlk turda arkeoloğumuz antik kentimizi çok detaylı ve güzel bir şekilde anlattı ardından yorulan ve acıkan konuklarımız için pikniğimiz başladı pikniğin ardından geri dönüşüm etkinliğimiz olan pet şişeden kuş yemi yapımını gösterdik ve konuklarımızla danslar ettik şarkılar söyledik son olarak da pilates -esneme hareketleri yapıldı ve gezi sonunda yaşlı evine gidip eğlenip eğlenmediklerini sorarak saz eşliğinde sohbet edildi.

6.Raporlama

2 Mayıs'ta grupça raporlamaya başladık ve 9 Mayıs'ta raporumuzu bitirdik.

3.Bölüm

3.1 BULGULAR

1.Sosyalleşme İhtiyacının Fark Edilmesi

-Yapılan yüz yüze görüşmelerde, yaşlı bireylerin önemli bir kısmının yalnızlık duygusu yaşadığı ve sosyal aktivitelere duydukları ihtiyaç dile getirilmiştir.

-Yaşlı bireylerin, sohbet edecek, birlikte zaman geçirecek insanlara olan ihtiyaçları vurgulanmıştır.

2. Etkinliklere Yüksek Katılım ve İlgi

-Lyrboton Kome Antik Kenti gezisine yüksek katılım sağlanmış, katılımcıların çoğu etkinliğe ilgiyle katılmıştır.

-Arkeolog eşliğinde yapılan gezinin, bilgi verici ve merak uyandırıcı olduğu yönünde olumlu geri bildirimler alınmıştır.

3.Duygusal ve Psikolojik İyileşme Gözlemleri

-Etkinlik süresince yaşlı bireylerin yüz ifadelerinde neşe, merak ve memnuniyet gözlemlenmiştir.

-Özellikle piknik esnasında kurulan diyaloglar, bireylerin hem birbirleriyle hem de proje ekibiyle daha rahat iletişim kurduklarını göstermiştir.

4.Çevresel Farkındalık ve Katılım

-Plastik şişelerden kuş yemliği yapımı etkinliği, hem geri dönüşüm bilinci kazandırmış hem de katılımcıların çevreye duyarlılıklarını artırmıştır.

-Katılımcılar antik kentteki çevre kirliliğine dikkat çekerek duyarlılık göstermiştir.

5. Toplumsal Kazanım

-Yaşlı bireylerin, topluma sadece bakıma muhtaç bireyler olarak değil, etkin katılım sağlayabilen, değerli birer sosyal aktör oldukları vurgulanmıştır.

-Etkinlik sonunda yaşlı bireylerin “yeniden bir gezi olsa yine katılım” veya “bu tarz şeyleri özlemişim” şeklindeki sözlü geri bildirimleri, projenin amacına ulaştığını göstermiştir.

3.2 FAALİYETLER

Projemizle ilgili görüş ve yardım almak için soğuksuyu yaşlı bakımevine gittik yaşlı evi müdürü Damla hanım ile görüştük kendilerinin de böyle bir etkinlik yapacağından bahsetti bize yardımcı olmayı kabul ettiler hatta kumanya ve servis desteğinin olacağını söyledi.Hemen tarih belirledik kendileri de araç müsaitliği hakkında bilgi aldı hava şartları gözden geçirildi. Gideceğimiz Antik Kenti bir sanat tarihçisiyle desteklemek istedik bir sanat tarihçisi bulduk ve bir de orman mühendisi projemize büyük destek oldular. 18 Mart tarihinde sabah on gibi Soğuksu bakım evinden hareket ettik Antik Kent gezilmeye kapalı olup kapısından açılması için gereken izinler istenilmişti Antik Kenti giriş yapılırca sanat tarihçisi Özden hanım anlatımlara başladı. Bir çoğu ilk defa gelmiş ve arkeoloğun bilgileri ile çok verimli geçti. Orman mühendisi Nusret bey ise antik kentin adının nereden geldiğinden ve yapısı hakkında bilgi verdi. Sonrasında fotoğraf çekimi yapıldı. Kumanyalar dağıtıldı sohbet eşliğinde yendi. Küçük bir türkü söyletisi yapıldı. Antalya

yöresine ait oyun havaları açılıp oynandı çok keyifliydi. Proje ekibi geri dönüşümle ilgili kuş yem kabuğu yapılması öğretildi böylece pet şişelerin geri dönüşme kazanılması kolaylaştırıldı. En sonunda bakım evine gittik küçük bir sohbet eşliğinde bitirdik.

PROJENİN İŞ PLANI VE BÜTÇE TABLOSU

PROJE AŞAMASI	PROJENİN BAŞARISINDAKİ ÖNEMİ	KİMLER TARAFINDAN GERÇEKLEŞTİRİLECEĞİ	PROJE AŞAMASI İÇİN HARCANAN BÜTÇE
Uygulama içeriğinin belirlenmesi	%25	Ceren Çiçek, Halime Şen, Kevser Erol, Fatih Demirhan	0 TL
Kurumlara sunulması ve fikirlerin alınması	%35	Ceren Çiçek, Halime Şen, Kevser Erol, Fatih Demirhan	0 TL
Projenin hazırlıkları ve kırtasiye giderleri	%10	Ceren Çiçek, Halime Şen, Kevser Erol, Fatih Demirhan	Kuş yemi ve kırtasiye malzemeleri: 200TL
Projenin uygulanması	%30	Ceren Çiçek, Halime Şen, Kevser Erol, Fatih Demirhan	0 TL

4.BÖLÜM

SONUÇ

Projemiz, yaşlı bireylerin sosyal hayata katılımını artırma, kültürel gezilerle zihinsel ve duygusal gelişimlerine katkı sağlama amacıyla başarılı şekilde tamamlanmıştır. Katılımcıların etkinlikten memnun ayrılması, projenin hedeflerine ulaştığını göstermektedir. Projemiz aynı zamanda geri dönüşüm ve çevresel farkındalık konularında da bilinç oluşturmıştır. Belediyeler ve gönüllü gruplar iş birliğiyle bu tür faaliyetlerin periyodik olarak tekrarlanması mümkündür. Bu sayede hem yaşlı bireylerin yaşam kalitesi artırılabilir hem de toplumsal dayanışma güçlenerek proje sürdürülebilir bir hale gelebilir.

PROJEMİZ HABER SAYFASINDA

ANTALYA, (DHA) - MURATPAŞA Belediyesi'nin yaşlı evlerinde yürüttüğü 'Kültür, Sanat ve Tarihe Erişim Kolaylığı' projesi kapsamında, yaklaşık 30 kıdemli kent sakini, şehrin önemli tarihi miraslarından biri olan Lyrboton Kome Antik Kenti'ni ziyaret etti.

TÜİK verilerine göre 509 bin 444 olan Muratpaşa nüfusunun yaklaşık yüzde 16'sını 60 yaş ve üzeri kıdemli kent sakinleri oluşturuyor. Muratpaşa Belediyesi, bu kesimin sosyal hayata daha aktif katılımını sağlamak amacıyla Yeşilbahçe, Fener, Soğuksu, Kızılsaray ve Konuksever mahallelerinde 5 yaşlı evi hizmete açtı. Bu merkezler, aktif ve üretken bir yaşlılık dönemi için sosyal, kültürel ve sanatsal faaliyetler sunan örnek projeler arasında yer alıyor.

Yaşlı evleri üyeleri 'Kültür, Sanat ve Tarihe Erişim Kolaylığı' projesi kapsamında 2 bin 200 yıllık zeytinyağı üretim köyü kimliğiyle bilinen Lyrboton Kome Antik Kenti'ni ziyaret etti. Orman Yüksek Mühendisi Nusret Yakışlı ve Sanat Tarihçisi Özden Aktaş rehberliğinde gerçekleşen gezide, katılımcılar hem doğayla buluştu hem de geçmişin izlerini yerinde keşfetme imkanı buldu. Yaşlı evi üyeleri, restorasyon çalışmalarıyla kent kültürüne kazandırılan antik kentin tarihi zeytin işliklerini ve mimari yapılarını ilgiyle inceledi.

KAYNAKÇA

Akbaş, E., Taşdemir Yiğitoğlu, G., & Çunkuş, N. (2020). Yaşlılıkta Sosyal İzolasyon ve Yalnızlık. OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi, 15(26), 4540-4562.

<https://doi.org/10.26466/opus.648658>

